

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 60/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť K. F., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. F. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2008 telefaxom a 11. septembra 2008 poštou doručená sťažnosť K. F., V., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: «Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi č. k. 1 T 170/2004 - 182 zo dňa 23. 1. 2006 odsúdený pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. ...

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie...

Prvostupňový rozsudok bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3To 52/2006 zo dňa 12. 3. 2007 zrušený vo výroku o treste zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá s poukazom na ustanovenie § 259 ods. 3 Tr. por. a § 258 ods. 1 písm. e) Tr. por. ...

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ dovolanie ..., o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením č. k. 1 Tdo 12/2008 zo dňa 14. 5. 2008 ... tak, že dovolanie odmietol s poukazom na to, že nie sú splnené dovolacie dôvody. ...

Podľa názoru sťažovateľa porušil Najvyšší súd SR pri svojom rozhodovaní v predmetnej veci článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ... Takto došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu (aj porušenie článku čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd).

V tejto súvislosti bol porušený najmä článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ... a tým základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie tým, že sa s jeho obhajobou súdy nedostatočne a v rozpore s vykonanými dôkazmi vysporiadali, čo Najvyšší súd SR akceptoval.

Sťažovateľ sa domnieva, že Najvyšší súd SR svojim konaním porušil tiež článok 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadrený princíp prezumpcie neviny a článok 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadrené právo na obhajobu. ...

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vychádza zo záveru opretého iba o jeden dôkaz - znalecký posudok rakúskeho znalca a jeho záverom prispôbenú výpoveď svedkyne ..., pričom aj túto výpoveď nehodnotí objektívne, ale vyvodzuje znej záver, ktorý nemôže obstať, t. j. že z jej výpovede vyplýva, že do vozidla sťažovateľa nemohlo naraziť iné vozidlo.

Súd poukazuje na závery znaleckého posudku rakúskeho znalca, ktorý ako jediný považuje za správny, hoci ho ako znalecký posudok ani nemožno brať, je len listinným dôkazom, nebola možnosť v konaní pred súdom tohto znalca vypočúť.

Súd obchádza obranu sťažovateľa a nevysporiadava sa s ňou, obchádza chyby

rakúskych policajných orgánov a vyberá si len tie dôkazy, ktoré zapadajú do skutkovej verzie zvolenej súdom.

Takýto postup súdu, je možné považovať za postup, v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie rozhodnutia v zmysle čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ak odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje vysporiadanie sa s obranou obvineného, sú právne závery súdu porušením ústavného princípu zákazu ľubovôle v rozhodovaní, preto je potrebné takéto rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 36 ods. 1 Listiny, ako i s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd SR takýto postup akceptuje, dovolacie dôvody nevidí a to s rozporuplným názorom, že každý procesný úkon vykonaný podľa práva niektorého zo štátov Európskej únie má rovnakú platnosť aj v inom členskom štáte tak, akoby tento úkon urobil orgán tohto štátu.

Najvyšší súd nevidel dovolacie dôvody za situácie, že v trestnom konaní bol sťažovateľ uznaný vinným i keď ako obžalovaný poprel spáchanie skutku, že i keď sa poškodený k nehodovému deju nevedel vyjadriť, že i keď sa k nemu nevedela presne vyjadriť ani svedkyňa V. P., že i keď svedok Ing. G. B. obranu sťažovateľa nevyhlásil a i znalec Ing. K. G. Csc. ju nevyhlásil a pripustil aj verziu dopravnej nehody podľa sťažovateľa, tak aj tak súd dospel k záveru, že sa trestnej činnosti sťažovateľ dopustil.

Toto svoje rozhodnutie oprel súd o listinné dôkazy poslané z Rakúskej republiky s tvrdením, že na mieste nehody bol rakúsky znalec a nenašiel tam žiadne úlomky z nárazu.

S námietkami sťažovateľa k tejto otázke v tom, že na mieste sa stopy nachádzali, sa bližšie súd nezaoberal a obišiel aj skutočnosť, že znalec Ing. K. G. Csc. v posudku na strane 41 v odpovedi na otázku č. 2 uviedol, že moja alternatíva priebehu nehodového deja je technicky prijateľnejšia.

Súd si bez akejkolvek opory vo vykonaných dôkazoch osvojil predpoklad, že sťažovateľ chcel s vozidlom odbočiť na odpočívadlo, že sa tak rozhodol náhle a že preto prudko strhol riadenie smerom doprava, druhostupňový súd takúto dôležitú skutočnosť dokonca považoval za právne irelevantnú (ide o zistenie príčiny nehody). ...

Znalec svoj posudok spracoval alternatívne, pretože nemôže vylúčiť ani jednu z oboch možností.

Prijat' len jednu z alternatív dvoch možných spôsobov priebehu skutku možno iba

vtedy, ak je tento skutkový dej vykonaným dokazovaním jednoznačne a nepochybne preukázaný, kým druhá alternatíva skutkového deja vo vykonanom dokazovaní, hoci bolo realizované v potrebnom rozsahu, nemá oporu.

Ak však pretrvávajú pochybnosti aj po vyčerpaní všetkých potrebných a dostupných možností dokazovania o priebehu skutku, uplatní sa pravidlo „in dubio pro reo“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Tz 10/2001 a iné).

Zo zásady in dubio pro reo vyplýva, že ak po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke významnej pre rozhodnutie, ktoré nemožno rozptýliť vykonaním a skúmaním ďalších dostupných dôkazov, je nevyhnutné rozhodnúť v prospech obvineného.

Aj keď rakúsky znalec nepripustil verziu nehody sťažovateľa a od začiatku ju odmietal, v konaní pred súdom sa táto verzia nehody nevyklúčila a znalec Ing. K. G. Csc. ju dokonca pokladal za technicky prijateľnejšiu.

To, že rakúsky znalec pristupoval k veci tak ako pristupoval, nemožno hodnotiť v neprospech sťažovateľa. Rakúsky znalec žiadne stopy, ktoré nezodpovedali jeho názoru ako k nehode došlo, nezabezpečoval, iba dva stery z auta, ktoré nikto nevyhodnocoval. Tiež je potrebné uviesť, že do príjazdu polície po mieste nárazu prešlo X vozidiel, i ťažkých, čo úlomky premiestňuje a rozptyľuje.

Okrem toho, upratovacia služba diaľnicu čistila a dokonca našla stopy, ktoré odovzdala znalcovi, čo svedčí o tom, že námietkami v tomto smere sa súd mal zaoberať a vysporiadať sa s nimi. Ako možno z pohľadu sťažovateľa prijať fakt, že rakúska polícia dovolila miesto nehody vyčistiť bez toho, aby boli zaistené stopy a aby im potom táto upratovacia služba jednotlivé stopy dokonca sama odovzdávala...

Na fotografiách zabezpečených rakúskou políciou je zreteľné, že sa zaoberali iba verziou nehody spočívajúcou v náhlom strhnutí riadenia, fotografie robili po vyčistení cesty a zamerali sa na šmykové stopy. Fotografie urobené ešte za tmy zachytávajú celý rad drobných stôp - črepín, ktoré boli jednoducho odpratvané a nikto sa nimi nezaoberal.

Na strane 17 Zápisnice Krajského policajného veliteľstva pre Korutánsko je údaj, že z motorového vozidla PD 99-88 bola odobraná nejaká vzorka laku, ktorá vyhodnocovaná tiež nebola. ...

Najvyšší súd SR tieto dôvody považoval za irelevantné vo vzťahu k do volacím dôvodom.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave č. k. 1 Tdo 12/2008 zo dňa 14. 5. 2008 v trestnej veci sťažovateľa, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkov 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadreného princípu prezumpcie neviny a ústavného práva na obhajobu podľa článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave č. k. 1 Tdo 12/2008 zo dňa 14. 5. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, v čl. 8 ods. 2 a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

1. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že ich účelom je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

Podľa judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy (ale aj v čl. 36 ods. 1 listiny a obdobne aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru), ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v príslušnom právnom konaní. Takýmto predpisom v posudzovanej veci je zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sa v trestnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých trestnoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred trestným súdom vrátane konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa ôsmej hlavy tretej časti Trestného poriadku. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 368 a nasl. Trestného poriadku (druhý diel ôsmej hlavy tretej časti).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohoto hľadiska preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohoto súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal s dôvodmi sťažovateľa, ale pretože sa s nimi nestotožnil, dovolanie odmietol.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom uviedol:

„Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 258 ods. 1 písm. e) Tr. por. na základe § 259 ods. 3 Tr. por. ... zrušil výrok o treste zákazu činnosti rozsudku Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. 1 T 170/2004, zo dňa 23. januára 2006, ktorým bol obvinený K. F. uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. ... za čo mu bol uložený podľa § 224 ods. 2 Tr. zák. ... trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok , pričom výkon trestu mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 59 ods. 1 Tr. zák. ... podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsať) mesiacov

a súčasne mu bol uložený podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. ... trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 3 (troch) rokov.

Obvinený K. F. podal prostredníctvom obhajcu dovolanie proti rozsudku krajského súdu, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), písm. g) Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení dovolania obvinený predovšetkým vyjadril názor, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vychádza len zo záveru opretého iba o jeden dôkaz, a to znalecký posudok rakúskeho znalca, a to napriek tomu, že znalec nebol pred súdom vypočutý. Tento znalecký posudok bolo možné hodnotiť len ako listinný dôkaz. Tým, že bola obvinenému odňatá možnosť ústneho vypočutia rakúskeho znalca, bolo zásadne porušené jeho právo na obhajobu. V tejto súvislosti poukázal aj na výpoveď svedkyne V. P., ktorú súd vyhodnotil tendenčne. Dovolateľ dôvodil, že v týchto okolnostiach vidí dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dôvodil dovolateľ argumentáciou založenou na tvrdení, že krajský súd vykonané dôkazy nevyhodnotil správne a v tejto súvislosti sa zaoberal rozborom jednotlivých, vo veci vykonaných dôkazov. Poukázal najmä na závery znalca Ing. K. G. CSc., výpoveď svedkyne V. P. a listinné dôkazy zadokumentované orgánmi Rakúskej republiky. Vyjadril názor, že Krajský súd v Trenčíne sa vo svojom rozsudku s výsledkami dokazovania riadne nevysporiadal a na základe toho vyvodil nesprávne skutkové závery.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. ...

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či majú podané dovolania všetky obsahové a formálne náležitosti, či sú prípustné a či boli podané oprávnenými osobami a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trenčíne ako odvolacieho súdu, ktorým bol

odsudzujúci rozsudok prvostupňového súdu (ktorým bol obvinený uznáný vinným a bol mu uložený trest), zrušený len v časti výroku o treste zákazu činnosti.

Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde v Prievidzi, t. j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda na to, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, ďalej na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, ako aj na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený dovolacími námietkami spochybňuje správnosť a zákonnosť vykonania vyšetrovania predmetnej dopravnej nehody, najmä, že policajné orgány Rakúskej republiky nevykonali všetky potrebné úkony, resp. vykonali ich nedôsledne. Rovnako namietal aj ustálené skutkové okolnosti dopravnej nehody, a v tejto súvislosti poukázal na nedostatočné hodnotenie vykonaných dôkazov zo strany okresného a krajského súdu a domáha sa v konečnom dôsledku oslobodenia spod obžaloby s poukazom na to, že predmetnú dopravnú nehodu nezavinil a jej vzniku nemohol zabrániť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Tr. por. dovolací súd preskúmal, či v predmetnom prípade boli zásadným spôsobom porušené obhajobné práva obvineného a či je rozhodnutie založené na nezákonne vykonaných dôkazoch.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu vyplýva, že Okresný súd v Prievidzi okrem iného vykonal dokazovanie oboznámením znaleckého posudku Dipl. Ing. W. S. súdneho znalca pre techniku dopravy, bezpečnosť premávky, havarijné škody a strojárstvo, ktorý na pokyn Krajského súdu v Klagenfurte v Rakúskej republike vykonal obhliadku miesta nehody, ohliadku na nehode zúčastnených motorových vozidiel a vyhotovil znalecký posudok o celkových príčinách dopravnej nehody.

Dovolací súd sa nestotožňuje s dovolacími námietkami obvineného založenými na tvrdení, že tento dôkaz bol vykonaný v rozpore so zákonom, resp., že pri jeho vykonaní boli zásadne porušené jeho obhajobné práva. Každý procesný úkon vykonaný podľa práva niektorého zo štátov Európskej únie má rovnakú platnosť aj v inom členskom štáte tak, akoby tento úkon urobil orgán tohto štátu.

Z obsahu trestného spisu je celkom nepochybné, že prvostupňový súd v posudzovanej veci tento dôkaz riadne a zákonným spôsobom vykonal, a to za účasti obvineného a jeho obhajcu s možnosťou v plnom rozsahu svoje obhajobné práva uplatniť.

Na základe uvedených zistení najvyšší súd uzatvára, že súd konal plne v súlade so zákonom a teda v tomto smere mu nemožno nič vytknúť.

Obvinený sa v časti IV. svojho dovolania prevažne zaoberal rozborom dôkaznej situácie, najmä rozborom niektorých jednotlivých dôkazov a namietal správnosť zisteného skutkového stavu.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i) Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je teda mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná

inštancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného K. F. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného K. F. na neverejnom zasadnutí odmietol.“

Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie poznamenáva, že tak ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Pravidlá týkajúce sa splnenia podmienok konania o dovolaní majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená

právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00, taktiež vec Pérez De Rada Cavanilles c Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 1998).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu ku všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, než prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazuje.

Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu

a namietaným porušením označených práv. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, v čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup všeobecných súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00, I. ÚS 108/07).

Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Trestný poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch (obdobne I. ÚS 360/08).

Ústavný súd poznamenáva, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov z dôvodov tvrdených sťažovateľom môže v zmysle svojej konštantnej judikatúry zasiahnuť len vtedy, ak by ich rozhodnutie (a postup, ktorý mu predchádza) bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 17/01), z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by malo za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008 podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za arbitrárne a nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Trestného poriadku.

Pretože sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) z dôvodu, že najvyšší súd v dovolacom konaní neuznal ním

uvádzané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, a keďže súčasťou označených základných práv nie je aj povinnosť uznať dôvody prípustnosti dovolania uvádzané sťažovateľom, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s poznámkou sťažovateľa uvedenou v sťažnosti: „*Je potrebné uviesť aj to, že sťažovateľ sa s ústavnou sťažnosťou obrátil tiež v tejto veci na Ústavný súd SR, ktorý uznesením č. k. III. ÚS 195/07-10 zo dňa 17. 7. 2007 sťažnosť pre nedostatok právomoci odmietol s poukazom na to, že sťažovateľ disponuje vo veci dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy - dovolaním, pričom ústavný súd poukázal na prípustné dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Tr. por.*“, ústavný súd poznamenáva, že pri svojom rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby vychádza predovšetkým zo skutočností a argumentácie, ako ich sťažovateľ v sťažnosti prezentuje. Pokiaľ sťažovateľ v predošlej sťažnosti podanej ústavnému súdu 4. mája 2007 namietané porušenie základných práv predložil a odôvodnil spôsobom, z ktorého vyplývala možnosť podania mimoriadneho opravného, ako možného účinného prostriedku ochrany jeho základných práv a nápravy ich porušenia, ústavný súd musel jeho sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci odmietnuť. Nie je však v právomoci ústavného súdu posudzovať, či tieto okolnosti sú skutočne spôsobilé iniciovať konanie o tom-ktorom opravnom prostriedku. Túto právomoc majú iba orgány o tom rozhodujúce, v tomto prípade najvyšší súd.

2. Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu rovnako namieta, že najvyšší súd napadnutým uznesením porušil aj jeho základné práva zaručené v čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a právo zaručené v čl. 8 ods. 2 listiny.

Na podporu svojich tvrdení však sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne konkrétne argumenty, ktoré by akýmkoľvek spôsobom signalizovali porušenie označených základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008.

Vzhľadom na citovaný čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny a základné práva v nich obsiahnuté ústavný súd nezistil existenciu akejkoľvek príčinnej súvislosti, medzi namietaným porušením týchto základných práv a rozhodnutím najvyššieho súdu, na základe čoho konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo 12/2008 zo 14. mája 2008 nemá účinky takého rozhodnutia, ktoré by bolo spôsobilé porušiť označené právo sťažovateľa, a preto bola sťažnosť aj v tejto časti odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a náhrady trov konania je podmienené vyslovením porušenia práv alebo slobôd sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2009